

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-31

Diarienummer 0301/23

Handläggare

Anna-Lena Björk, CISO – Enhetschef IT-säkerhet

Telefon: 079 060 61 83

E-post: anna.bjork@intraservice.goteborg.se

Beslut om Intraservice egen användning av tjänsten IT-arbetsplats

Förslag till beslut

I nämnden för Intraservice

Godkänner förvaltningens fortsatta användning av plattformen för hantering av enheter tillhandhållna av tjänsten IT-arbetsplats.

Sammanfattning

Intraservice förvaltning lyfter ärende till Nämnden för Intraservice rörande fortsatt användning av tjänsten IT-arbetsplats efter förändring. Ärendet avser förvaltningens fortsatta användning av funktioner inom tjänsten.

Intraservice har tidigare hanterat enheter som levereras inom tjänsten IT-arbetsplats med hjälp av funktionalitet som finns placerad i den egna datorhallen. Förvaltningen ser nu en ökande trend där hela eller delar av funktionaliteter går mot enbart levereras som molntjänster.

Samtidigt kommer nya versioner av operativsystem och applikationer där funktionaliteten är en vital del för att kunna fortsätta leverera säkra och stabila leveranser och där konsekvensen av utebliven funktionalitet påverkar stora delar av Göteborgs Stad.

Förvaltningen har därför under 2023 haft behov av att använda sig av funktionalitet som återfinns inom molntjänster hos befintlig leverantör för att kunna säkerställa en kvalitativ leverans och fortsatt möjlighet för övriga förvaltningar att kunna bedriva sina verksamheter i samband med uppgraderingar som gjorts.

Under tiden har en konsekvensbedömning och riskanalys påbörjats för att identifiera omfattningen av personuppgifter och risker för de registrerade samt åtgärder för att hantera eller minimera de identifierade riskerna.

Sett till riskerna som förvaltningen hittills identifierat och funktionalitetens nödvändighet bedömer förvaltningen att fortsatt användningen av funktionaliteten samtidigt som förvaltningen jobbar vidare med konsekvensbedömning och riskanalys.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Användning av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur, däribland tjänsten IT-arbetsplats, möjliggör för användare i Göteborgs Stad att arbeta flexibelt med hög grad av mobilitet. Den digitala arbetsplatsen är nåbar oavsett geografisk placering. Intraservice tjänster inkluderar funktioner som ger

användare möjlighet att samverka och utbyta information på ett enkelt sätt och ger användarna en möjlighet att samverka flexibelt och effektivt med andra användare, både i den egna organisationen och med externa aktörer.

Bedömning ur ekologisk dimension

Användningen av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur stödjer innovation, digitalisering och kommunikation, där samverkan är en central möjliggörare för att lyckas.

Bedömning ur social dimension

Intraservice ansvarar för att det digitala informationsutbytet med omvärlden sker samordnat samt med rätt säkerhet och via standardiserade funktioner och format.

Rätt använd kan digitaliseringen öka möjligheten till smart och klok interaktion och samverkan mellan funktioner hos förvaltningar och bolag, medarbetare, boende, besökare och näringsliv inom Göteborgs Stad.

Genom kommunikation och tillgänglighet skapas möjligheter att öka transparens och insyn i information och beslut, vilket stärker demokratin.

Intraservice gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur skapar möjlighet till fortsatta och nya sätt att leverera välfärd. Därav är det av stor vikt att leverans sker av säkra och robusta tjänster som skapar digital trygghet och inkluderar samhällets alla medborgare.

Som leverantör ansvarar Intraservice för att

- löpande följa upp att tillämpliga lagar, föreskrifter, styrande dokument och beslut följs samt att beslutad säkerhetsnivå uppfylls,
- löpande följa upp väsentliga störningar och brister avseende säkerhet,
- direkt rapportera nyupptäckta avvikelser mot säkerhetskrav till berörda verksamheter samt beredningsfunktionen för den strategiska samordningsgruppen inom Göteborgs Stad.

Samverkan

Samverkan har skett med de fackliga organisationerna i förvaltningssamverkansgruppen 2023-06-15.

Bilagor

1. Nämnden för Intraservice 2021-06-17 § 111.
2. Nämnden för Intraservice 2022-10-26 § 211.
3. 0227/21 *Redogörelse för Intraservice arbetssätt och metod för utveckling av Kommungemensamma interna tjänster med stöd av molntjänstleverantörer*, daterat 2021-05-25

Ärendet

Intraservice förvaltning lyfter ärende till Nämnden för Intraservice för beslut om förvaltningens fortsatta användning av plattformen för hantering av klienter tillhandhållna av tjänsten IT-arbetsplats.

Bakgrund

Inom plattformen för hantering av klienter tillhandhållna av tjänsten IT-arbetsplats sker förändringar hos leverantören där delar av dess funktionalitet går från att stödjas on-prem, det vill säga vara installerad på våra egna servrar i våra datorhallar, till att enbart levereras som molntjänster.

Hantering av klienter tillhandahållna av tjänsten IT-arbetsplats består i huvudsak av två funktionaliteter för plattformen Windows. Dessa två funktionaliteter är:

- Hantering av konfigurationer och uppdateringar som säkerställer att klienterna har rätt konfigurationer och hålls uppdaterade samt har rätt applikationer för användare.
- Hantering av regelefterlevnad som säkerställer att klienter som ska få åtkomst till information inom staden lever upp till de regler som är satta.

Syftet med hantering av klienter är att säkerställa att klienter som används inom leveransen håller en hög nivå av säkerhet med uppdateringar av både operativsystem och applikationer samtidigt som man skyddar stadens information från obehöriga genom att endast tillåta managerade datorer att ansluta till den interna infrastrukturen. Det underlättar också för de verksamheter som nyttjar erbjudandet genom smidig enhetshanteringen och tillgängliggörande av applikationer.

I samband med uppgradering av operativsystemet Windows till ny version har det under andra kvartalet 2023 funnits ett behov av att använda de funktioner som återfinns i molntjänsten. Utan dessa funktioner skulle uppgraderade klienter sluta fungera och därmed leda till konsekvenser för tillgängligheten och möjligheten att bedriva sin verksamhet för samtliga inom Göteborgs Stad som nyttjar tjänsten.

I dagsläget har det i den tekniska implementationen av plattformen funnits en brygga mellan den nuvarande on-prem funktionaliteten och den del av molntjänsten som berörs men där on-prem funktionaliteten fasas ut succesivt av leverantören.

I samband med förändringen har Intraservice påbörjat en riskanalys och konsekvensbedömning för sin personuppgiftsbehandling i plattformen i syfte att identifiera omfattningen av personuppgifter som hanteras inom plattformen och de riskerna för den registrerade det innebär.

Utöver detta ser förvaltningen en trend hos andra leverantörer där samma typ av skifte sker där funktionalitet skiftas och stödet för on-prem lösningar försvinner helt, dessa är dock inte ett akut behov utan fortsätter bevakas under 2023 i väntan på utredningar kring ansvaret för personuppgifter inom förvaltningens leveranser, som beskrivs senare i tjänsteutlåtandet.

Juridiska frågeställningar att ta hänsyn till

Juridisk bakgrund

Funktioner inom tjänsten IT-arbetsplats vilar på plattformen Microsoft 365, där delar av funktionerna levereras som en molntjänst och som levereras av det amerikanska bolaget Microsoft. Offentliga myndigheters möjligheter att nyttja molntjänster från privata leverantörer på ett sätt som är förenligt med lag har givit upphov till diskussion som alltjämt är aktuell. Frågan i sig är bred och berör flera områden och juridiska frågeställningar, vilka också överlappar varandra där samma omständigheter har påverkan på flera områden och olika juridiska bedömningar. De olika frågeställningarna kan i huvudsak delas in i tre områden ur ett juridiskt perspektiv.

1. Tredjelandsoverföring (dataskyddsförordningen)

Frågeställningen gäller huruvida det är möjligt att använda molntjänstleverantörer som personuppgiftsbiträden för behandling av myndighetens personuppgifter, om leverantörens behandling av personuppgifterna innefattar en överföring av alla eller delar av personuppgifterna till ett tredje land (i dataskyddsförordningens mening ett land utanför EU/EES).

2. Bedömning av ett personuppgiftsbiträde (dataskyddsförordningen)

Frågeställningen gäller huruvida det är förenligt med dataskyddsförordningen att använda molntjänstleverantörer som lyder under lagstiftning i ett tredje land (ett land utanför EU/EES) som personuppgiftsbiträden, om leverantören enligt det tredje landets lagstiftning kan åläggas en skyldighet att lämna ut kundens uppgifter till en myndighet i det tredje landet. Det exempel som ofta lyfts fram är huruvida det är förenligt med dataskyddsförordningen att anlita en leverantör som på grund av koncernförhållande eller egen hemvist i USA lyder under amerikansk rätt såsom den så kallade CLOUD Act.

3. Rörjandefrågan (Offentlighets- och sekretesslagen)

Frågeställningen gäller huruvida uppgifter röjs i offentlighets- och sekretesslagens (OSL) mening när de lämnas över till leverantören av en molntjänst. Detta får betydelse när stadens verksamheter i sin roll som myndighet ska behandla uppgifter i sådana molntjänster som nyttjas av staden som gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur.

Eventuella nya sekretessbrytande regler

Regeringen har på rekommendation från SOU 2021:97 - Säker och kostnadseffektivt it-drift lagt en proposition om sekretessbrytande regler för utkontraktering av IT-drift. I förslaget föreslås en ny generell sekretessbrytande regel införas i 10 kap. Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) som medger att en myndighet överför sekretessuppgifter till annan myndighet eller organisation under förutsättningen att den mottagande myndigheten eller organisationen endast hanterar uppgifterna för teknisk bearbetning eller lagring.

Den nya sekretessbrytande regeln är unik i bemärkelsen att utlämnande inte förutsätter en noggrann prövning av om enskilda uppgifter i handlingarna omfattas av sekretess. Istället ska den utlämnande myndigheten genomföra en lämplighetsbedömning av utlämnandet av uppgiftsmängden i sin helhet. I författningskommentaren framgår att en sådan lämplighetsbedömning ska ha formen av en allriskbedömning och bland annat bör

omfatta risk för att utlämnande myndighet förlorar kontroll över uppgiftsmängden i förhållande till annan rättsordning, den allmänna cybersäkerheten hos mottagande organisation och uppgifternas samlade värde för den utlämnande organisationen.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023. Efter det behöver myndigheterna inom Göteborgs Stad genomföra ovan nämnda lämplighetsbedömning i förhållande till Intraservice och Microsoft som leverantör. Beroende på resultatet av lämplighetsbedömningarna finns det efter 1 juli möjlighet för Göteborgs Stad att lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess till extern leverantör, i detta fall Microsoft.

Om lämplighetsbedömningen visar att det för hela eller delar av uppgiftsmängden föreligger hinder för utlämning behöver alternativa bearbetnings- och lagringslösningar införskaffas. Lämpligtvis bör Intraservice därför redan nu påbörja färdigställandet av en utträdesstrategi för de molntjänster som kan vara problematiska ur ett röjandeperspektiv.

Omvärldsbevakning

Nytt ramverk som skydd för tredjelandsoverföring

EU-kommissionen genomför just nu en process för godkännande av det nya ramverket EU-US data privacy framework. Godkännandet av ramverket förväntas vara klart i juli 2023. Om ramverket kommer på plats kan det komma att innebära en tillräcklig skyddsnivå för tredjelandsoverföring. Ramverket skulle i så fall innebära att risken för tredjelandsoverföring inte längre är problematisk ur ett dataskyddsperspektiv.

Intraservice förvaltning följer kontinuerligt utvecklingen på området och återkommer till nämnden när ny information uppkommer.

eSam

Nämnden för Intracservice beslutade 2022-05-25 § 133 att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en analys av rapporten ”Digital sammararbetsplattform för offentlig sektor” som publicerats av eSam under 2021. Beslutet grundade sig på ett yrkande från politiker. eSam är ett medlemsdrivet program för samverkan mellan 34 myndigheter. Samverkansprogrammet syftar till att utreda och ta fram rättssäkra digitala lösningar riktade mot privatpersoner och företag. Programmet samverkar också digitala lösningar för myndigheters utveckling och effektivisering.

Förvaltningen har genomfört en analys utifrån beslutet och i enlighet med intentionen i yrkandet.

Rapporten ”Digital samarbetsplattform för offentlig sektor” är en övergripande analys och ögonblicksbild över marknaden för tillgängliga lösningar för samarbetsplattformar för offentlig sektor.

Förvaltningens analys pekade på att eSams rapport inte tar upp de fulla konsekvenserna av att ersätta redan befintliga system eller ekosystem av tjänster. Utredning av detta behöver varje enskild organisation själva genomföra. Rapporten svarar heller inte på vilka typer av kostnader som en övergång till andra lösningar för med sig.

Pågående arbete kopplat till PUB-PUA

Sedan 1 januari 2023 har staden en ny styrmodell för digital utveckling och förvaltning. IntraserVICES ansvar som leverantör regleras nu främst i Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning. Riktlinjen reglerar även roller och ansvar för utveckling, förvaltning och användning av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur.

I den tidigare styrmodellen hade Intraservice enligt praxis rollen som personuppgiftsbiträde (PUB) för det som då kallades kommungemensamma interna tjänster. De verksamheter som använde tjänsterna ansågs vara personuppgiftsansvariga (PUA) för de personuppgifter som Intraservice behandlar inom tjänsten. Intraservice har därutöver varit personuppgiftsansvarig när förvaltningen själv använder en tjänst.

Denna praxis gäller inte längre i den nya styrmodellen. Sedan hösten 2022 pågår ett arbete med att utreda ansvarsfrågan för varje tjänst som Intraservice levererar till förvaltning och bolag i Göteborgs Stad. Målet är att för varje personuppgiftsbehandling inom respektive tjänst fastställa rollerna som personuppgiftsansvarig, personuppgiftsbiträde eller om det råder delat personuppgiftsansvar.

Fördelning av ansvar och roller

Intraservice har en pågående dialog med stadsledningskontoret gällande ansvarsfördelningen. I korthet uppstår en konflikt mellan de uppdrag kring säkerhet och utförande av tjänster som framgår av IntraserVICES reglemente och rollen som personuppgiftsbiträde. Intraservice är ansvarig för säkerheten i de gemensamma tjänsterna och IT-infrastrukturen men kan utifrån sin roll som personuppgiftsbiträde inte besluta om säkerhetsåtgärder som omfattar personuppgifter utan godkännande från samtliga nämnder och bolag.

Säkerhet i Göteborgs Stads IT-miljö utgår från ett holistiskt perspektiv. I arbetet med konsekvensbedömningar och tillhörande riskanalyser för behandlingar inom IT-arbetsplats har identifierats oklarheter kring ansvarsfördelning gällande personuppgiftsbehandlingar. Det är inte möjligt att ha särlösningar för enskilda nämnder och bolag, eftersom det skulle riskera säkerheten för övriga nämnder och bolag och för IntraserVICES IT-miljö som helhet. Intraservice måste kunna garantera att cybersäkerhetshot kan ageras på skyndsamt, i vissa fall inom ett par timmar. Ett förfarande där en eventuell säkerhetsåtgärd som omfattar personuppgifter behöver godkännas av samtliga nämnder och bolag riskerar att försena åtgärden.

Risikanalys och konsekvensbedömning av förändring i tjänsten IT-arbetsplats

I syfte att identifiera omfattningen av personuppgifterna som hanteras i plattformen för hantering av klienter tillhandahållna av tjänsten IT-arbetsplats, nedan benämnt som Intune, samt riskerna det innebär för den registrerade har en riskanalys och konsekvensbedömning påbörjats. Denna riskanalys och konsekvensbedömning, nedan benämnt som riskanalys, har hittills påvisat två typer av huvudsakliga risker med hanteringen.

Den första typen av risk som riskanalysen påvisar innebär obehörig åtkomst till personuppgifterna, i form av en cyberattack eller via andra cybersäkerhetsrelaterade metoder förskaffa sig administrativa behörigheter till plattformen. Dessa risker ses dock som osannolika och åtgärderna består av stark hantering av behörigheter, konton och lösenord samt förstärkt spårbarhet i plattformen i form av logghantering.

Den andra typen av risk som riskanalysen påvisar består av användandet av den underliggande plattformen Microsoft 365 och risken för tredjelandsoverföring som finns vid användning av leverantörer med juridisk hemvist i länder utanför EU/EES. Dessa risker är dock inte unika för plattformen utan grundar sig på att Intune är en del av ekosystemet hos leverantören.

Omfattningen av personuppgifterna som berörs innefattar information om användaren och klienten som hanteras i form av användarnamn, IP-adress och namnet på den dator som används.

Risikanalysen påvisar att omfattningen av personuppgifterna som hanteras inom lösningen är återvunna uppgifter från andra delar av ekosystemet där bland annat uppgifter används som återfinns i stadens katalogtjänster Active Directory och Azure Active Directory.

Riskerna för tredjelandsoverföring i samband med användande av tjänsten är därför inte unika för plattformen och kvarstår oavsett användningen av Intune.

Hanteringen av riskerna kopplat till tredjelandsoveröring, övrig användning av ekosystemet i sin helhet samt användningen av leverantören Microsoft, har därför inte hanterats inom tjänsten IT-arbetsplats eller i detta tjänsteutlåtande.

Sammantaget bedöms riskerna som återfunnits i riskanalysen som låga eftersom inga känsliga personuppgifter hanteras samt att de är proportionerliga till ändamålet med de åtgärder som beskrivs. Denna bedömning återfinns i förvaltningens bedömning senare i tjänsteutlåtandet.

Intraservice som tjänsteleverantör

Intraservice har beskrivit rättsläget kring användande av molntjänster och överföring av personuppgifter till tredje land i ett tidigare tjänsteutlåtande (diarienummer 0227/21

Redogörelse för Intraservice arbetssätt och metod för utveckling av

Kommungemensamma interna tjänster med stöd av molntjänstleverantörer, daterat 2021-05-25). I detta tjänsteutlåtande beskrevs också konsekvenserna av att avsluta eller begränsa användande av de molntjänster som nyttjas av staden i kommungemensamma interna tjänster.

Förvaltningen står 2023 inför motsvarande utmaningar som vid tidpunkten då föregående tjänsteutlåtande presenterades för nämnden för Intraservice. I det tidigare tjänsteutlåtande (maj 2021) informerades nämnden för Intraservice om förslag till arbetssätt och metodik för att hantera utmaningar i samband med användande av molntjänster i kommungemensamma interna tjänster.

I oktober 2022 informerade förvaltningen nämnden för Intraservice om fortsatt arbete kring Office 365 som kommungemensam intern tjänst. (2022-10-26 § 211) Nämnden fick då information om att det i samband med uppdateringen av riskanalysen för tjänsten Office365 hade konstaterats att tjänstedokumentationen för behövde kompletteras med beskrivning av de personuppgiftsbehandlingar, risker och säkerhetsåtgärder som är kopplade till dessa. Sedan november 2022 pågår ett för Intraservice nytt arbetssätt. Detta nya arbetssätt har tagits fram i samråd med tjänsteorganisationen internt på Intraservice och dataskyddsombud.

Arbetssätt för molntjänster

Det arbetssätt som förvaltningen använder sig av sedan november 2022 kopplat till utveckling och leverans av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur som stödjer sig på så kallade molntjänstleverantörer, har sin grund i de krav som ställs på Intraservice tjänsteleverans. Förvaltningens tjänster ska både säkerställa att Göteborg Stad kan bedriva de verksamheter som staden är förpliktigad att bedriva enligt lag, och att verksamheterna kan leva upp till de krav som finns i den lagstiftning som tjänsterna omfattas av.

Enligt detta arbetssätt ska Intraservice i första hand använda inomeuropeiska molntjänster. Men inom ramen för de gemensamma tjänsterna och tjänsterna tillhörande digital infrastruktur förekommer icke-europeiska alternativ. Dessa tjänster är förknippade med integritetsrisker som kontinuerligt måste utvärderas, reduceras eller så långt det är möjligt elimineras.

Utifrån ovanstående beskrivna läge har förvaltningen kommit fram till följande arbetssätt kopplat till utveckling och leverans av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur som stödjer sig på så kallade molntjänstleverantörer.

1. Intraservice ska inom ramen för sin leverans av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur fortsätta leverera och nyttja molntjänster som innebär och kan innebära att lagefterlevnad ej kan säkerställas i samband med tredjelandsöverföring av personuppgifter, om sådana tjänster uppfyller följande krav:

- a. Mottagande verksamhet har fattat beslut om fortsatt leverans och nyttjande. Detta beslut gäller i så fall tills vidare.
 - b. Nyttjandet av tjänsterna begränsas enligt punkt 2 - 6 nedan.
2. Intracare ska fortsätta arbetet med att utreda, analysera och riskbedöma säkerheten, samt tydliggöra brister i följsamhet till lag avseende leverans av molntjänster med risk för eller konstaterad tredjelandsoverföring enligt punkt 1, och om möjligt åtgärda identifierade säkerhetsrisker.
3. Där det inte går att införa kompletterande skyddsåtgärder, som kan garantera en adekvat personuppgiftshantering, ska Intracare fortsätta arbetet med att utreda, analysera och riskbedöma säkerheten och tydliggöra eventuella brister i följsamhet till lag avseende alternativa tjänster till redan befintliga molntjänster med risk för eller konstaterad tredjelandsoverföring.
4. Intracare ska begränsa leverans och nyttjande av redan införda molntjänster med risk för eller konstaterad tredjelandsoverföring så att endast information som inte omfattas av sekretess eller utgör känsliga personuppgifter hanteras i dessa tjänster. Verksamheter som använder sådana molntjänster ska informeras om detta.
5. Intracare ska avveckla molntjänster med risk för eller konstaterad tredjelandsoverföring som inte längre kan användas enligt bedömning gjord enligt punkt 1 ovan.
6. Intracare ska inte införa fler molntjänster som innebär och kan innebära att lagförfärd ej kan säkerställas i samband med tredjelandsoverföring av personuppgifter, om inte
 - a. det är absolut nödvändigt för verksamheten,
 - b. inga andra rimliga alternativ finns att tillgå
 - c. mottagande verksamhet har fattat beslut om leverans och nyttjande.

Fortsatt användning av molntjänster under vissa förutsättningar

Ovanstående arbetssätt utgår från dem vi är till för - förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad - i förlängningen medborgarna som ska kunna förvänta sig en god kommunal service. Intracare ska ha fortsatt förmåga att leverera tjänster i enlighet med förvaltningens uppdrag, samtidigt som vi i så stor utsträckning som möjligt beaktar och agerar på de risker och aspekter som finns med molntjänster där det kan konstateras att överföring sker av personuppgifter till tredje land, eller där risk finns för detta.

Detta innebär att fortsatt användning av tjänster som stödjer sig på molntjänstleverantörer kan ske under vissa förutsättningar. Hanteringen av enheter tillhandhållna av tjänsten IT-arbetsplats påbörjades innan ovanstående arbetssätt togs fram. Hanteringen av enheter vilar på den befintliga tjänsten inom Microsoft 365 och innebär alltså inte en ny molntjänstleverantör för Göteborgs Stad.

Arbetet med att finna hållbara lösningar framöver fortgår, både inom staden och på nationell och internationell nivå. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med omvärldsbevakning och olika alternativ tas fram, analyseras och bedöms utifrån hur rättsläget utvecklas.

Utträdesstrategi

I enlighet med Stadens riktlinjer för informationssäkerhet ska nämnder och bolag säkerställa att en avvecklings eller utträdesstrategi upprättas redan i samband med anskaffande av IT-stöd. Tjänsten IT-arbetsplats, dess underliggande funktioner, och Microsoft 365 saknar idag en sådan strategi. Det finns därför anledning att tillämpa kravet om utträdesstrategi på den underliggande plattformen. En utträdesstrategi för Microsoft 365 bedöms inte rymmas inom mandatet för den enskilda funktionen och bör därför upprättas i särskild ordning.

Förvaltningen bedömer att en utträdesstrategi för molntjänster bör upprättas i förebyggande syfte för de IT-produkter som riskerar att utsätta Stadens information för främmande rättsordning. En utträdesstrategi innebär att staden har valmöjligheter vid förändrat omvärldsläge, förändrad lagstiftning eller vid väsentliga förändringar i produkten från leverantören som är oacceptabla utifrån Stadens riktlinjer och politiska mål. I dagsläget har Intraservice ingen plan för hur ett eventuellt utträde ur enskilda företags IT-lösningar skulle kunna genomföras. Det innebär i förlängningen att Staden agerar reaktivt vid ny lagstiftning eller produktförändringar i stället för att kunna ställa krav och vara proaktiva.

Förvaltningens bedömning

I riskanalysen och konsekvensbedömningen som påbörjats har identifierats risker kopplat till cybersäkerhet som hanterats och minimerats med hjälp av tekniska åtgärder i form av behörighetsstyrning och administrativa åtgärder i form av processer och regelverk för lösenordshantering. Uppgifterna som återfinns inom plattformen är begränsade till de personuppgifter som är nödvändiga för tjänstens funktionalitet.

Funktionaliteten bedöms som nödvändig eftersom konsekvenserna av utebliven hantering innebär risk för omfattande konsekvenser på övriga verksamheters förmåga att bedriva sina verksamheter i samband med uppgraderingen av operativsystem för de enheter som levereras inom ramen för tjänsten. Konsekvenser på tillgängligheten för applikationer påverkas och användare som är i behov av applikationer försedda av leverantören tvingas in i ett privat användande där användarens privata personuppgifter riskeras att exponeras.

Eftersom inga känsliga personuppgifter hanteras inom tjänsten och uppgifterna som återfinns är återanvända från andra delar av lösningar i molntjänster levererade av leverantören gör förvaltningen bedömningen att de åtgärder som genomförts är adekvata i förhållande till de risker som är unika för leveransen.

Risker kopplat till juridiska frågeställningar tillhör en större helhet kopplat till flertalet av de tjänster som levereras av leverantören. Dessa risker går inte att bedöma ur tjänstens perspektiv då följderna påverkar hela Göteborgs Stad och flertalet leveranser inom förvaltningen. Dessa måste utredas ur ett helhetsperspektiv för att se följdkonsekvenser på grund av beroendet som existerar inom leverantörens ekosystem.

Förvaltningen bedömer därför att fortsatt användning av funktionaliteten inom molntjänsten är nödvändig i väntan på förvaltningens utredning av leverantören som helhet för att kunna hitta alternativa lösningar till den akuta problemställningen.

Peter Söderström
Förvaltningsdirektör

Malin Lundqvist
Verksamhetsområdeschef IT